

BÖLÜM 9

Sesin Değerlendirilmesi: Kulak Burun Boğaz Poliklinik Muayene

Cem ÖZER¹

Özgül AKIN ŞENKAL²

GİRİŞ

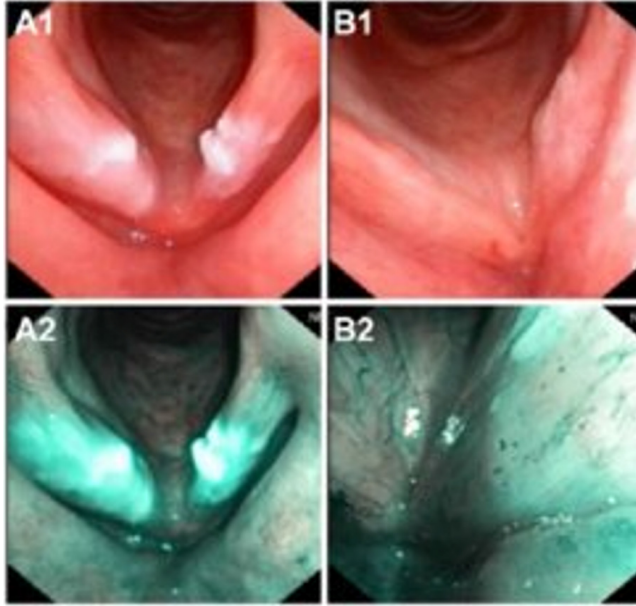
İnsan sesi, her türlü duyguyu en etkili bir biçimde ifade etmeyi sağlayan eşsiz bir iletişim aracıdır. Ses üretimi, insanlarda doğumdan hemen sonra bebeğin ilk ağlaması ile başlar ve yaşamın sona ermesine kadar devam eder. Ağlamak ve gülmek gibi basit ve ilkel duygusal tepkileri veya konuşmak gibi daha karmaşık ve zorlu olan iletişim yöntemini gerçekleştirmeyi sağlar. Bunun yanı sıra, insan sesi, şarkı söylemek gibi daha kompleks ve sanatsal eylemler amacıyla da kullanılır (1).

İnsanlar arasındaki iletişimin temel bileşeni olması sebebiyle sağlıklı bir sese sahip olmak toplumdaki her birey için önemlidir. Mesleklerini icra edebilmek için seslerini kullanmak zorunda olan şarkıcılar, aktörler, spikerler, öğretmenler, avukatlar, doktorlar, satış temsilcileri, imamlar ve vaizler gibi profesyonel ses kullanıcılarında ise ses sağlığı daha da kritik bir öneme sahiptir (2). Bu nedenle, ses problemi ile hekime veya dil-konuşma terapistine başvuran hastalarda sesin değerlendirilmesi için uygun inceleme yöntemlerinin kullanılması; ses probleminin nedenlerini anlamak, doğru tanıyı koymak, hastalığın derecesini belirlemek, elde edilen verilerle doğru tedavi planını oluşturmak ve tedavi sürecinde ve sonrasında hastanın sesindeki değişimleri takip etmek açısından önemlidir (Şekil 1).

¹ Doç. Dr., Başkent Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz AD., cemozer01@gmail.com, ORCID iD: 0000 0002 6641 5300

² Prof. Dr., Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, ozgulakin@tarsus.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3554-8274

algılanır. Daha kısa dalga boyları mavi, daha uzun dalga boyları ise kırmızı tondadır. Işık, doku ile karşılaştığında emilir ve dağılır. Uzun dalga boyları (kırmızı) derinden yayılırken, daha kısa dalga boyları (mavi) daha yüzeysel olarak yayılır. NBI, özellikle kanser gibi patolojilerde, ışığı hemoglobin pigmenti tarafından emilen 400- (mavi spektrum) ve 540-nm (yeşil spektrum) aralığındaki bantlarla sınırlandıracak şekilde filtreleyerek, anormal yüzeysel kan damarlarının karanlık görünmesini sağlar (12) (Resim 9).

Resim 9. Faringolaringeal lezyonların dar bant görüntüleme sınıflandırması; (A1- A2); (B1-B2) patolojik bulguların çoğu epitel proliferasyonu, diskeratoz, hiperkeratoz ile kronik inflamasyondur (https://www.researchgate.net/publication/341263270/figure/fig1/AS:889120998039554@1588994373940/Narrow-band-imaging-classification-of-pharyngolaryngeal-lesions-according-to-IPCL_W640.jpg).

Kaynaklar

1. Sabar G. Sesimiz Eğitimi ve korunması. İstanbul: Pan Yayıncılık; 2008.
2. Sataloff RT, Hawkshaw MJ, Anticaglia J. Patient History. In: Sataloff RT (ed). Professional Voice the science and art of clinical care. 3rd ed. San Diego (CA): Plural Publishing, Inc.; 2006. p. 323-338.
3. Roy N, Barkmeier-Kraemer J, Eadie T, Sivasankar MP, Mehta D, Paul D, Hillman R. Evidence-based clinical voice assessment: a systematic review. Am J Speech Lang Pathol. 2013 May;22(2):212-26. doi: 10.1044/1058-0360(2012/12-0014). Epub 2012 Nov 26. PMID: 23184134.

4. Sataloff RT, Divi V, Heman-Ackah YD, Hawkshaw MJ. Medical history in voice professionals. *Otolaryngol Clin North Am*. 2007 Oct;40(5):931-51, v. doi: 10.1016/j.otc.2007.05.003. PMID: 17765689.
5. von Leden H. Speech and hearing problems in the geriatric patient. *J Am Geriatr Soc*. 1977 Sep;25(9):422-6. doi: 10.1111/j.1532-5415.1977.tb00677.x. PMID: 893913.
6. Rosen DC, Sataloff RT. *Psychology of voice disorders*. San Diego (CA): Singular Publishing Group; 1997. p. 639-642.
7. Abitbol J. Normal Voice Maturation: Hormones and Age. In: Benninger MS, Murry T (eds). *The Performers Voice*. San Diego (CA):Plural publishing, Inc.; 2006. p. 33-50.
8. Mora R, Jankowska B, Mora F, Crippa B, Dellepiane M, Salami A. Effects of tonsillectomy on speech and voice. *J Voice*. 2009 Sep;23(5):614-8. doi: 10.1016/j.jvoice.2008.01.008. Epub 2008 May 12. PMID: 18468843.
9. Alessi DM, Crummey A. Medications: The positive and negative impact on voice. In: Benninger MS, Murry T (eds). *The Performers Voice*. San Diego (CA):Plural publishing, Inc.; 2006. p.153-162.
10. Sataloff RT, Hawkshaw MJ, Divi V, Heman-Ackah YD. Physical examination of voice professionals. *Otolaryngol Clin North Am*. 2007 Oct;40(5):953-69, v-vi. doi: 10.1016/j.otc.2007.05.004. PMID: 17765690.
11. Hirano M. Objective evaluation of the human voice: clinical aspects. *Folia Phoniatri (Basel)*. 1989;41(2-3):89-144. doi: 10.1159/000265950. PMID: 2767568.
12. Samlan RA, Gartner-Schmidt J, Kunduk M. Visualization of the larynx. In: Flint PW, Haughey BH, Lund VJ. (eds). *Cummings Otolaryngology Head and Neck Surgery*. 5th edition. Philadelphia (PA): Mosby Elsevier; 2010. p. 813-824.
13. Koschke DL, Rammage L. *Voice Care in the medical setting*. San Diego, Singular Publishing Group, Inc.; 1997. p. 29-35.
14. Samlan RA, Barkmeier-Kraemer J. Voice evaluation. In: Flint PW, Haughey BH, Lund VJ. (eds). *Cummings Otolaryngology Head and Neck Surgery*. 5th edition. Philadelphia (PA): Mosby Elsevier; 2010. p. 825-831.